

І. З. Сторонянська, А. О. Пелехатий

Зростання фінансової спроможності сільських територіальних громад у контексті АТР: проблеми та напрямки вирішення

Піднімається питання адміністративно-територіальної реформи та зміни функцій органів місцевого самоврядування. Висвітлено шляхи фінансового забезпечення сільських територіальних громад для виконання покладених на них функцій в контексті АТР.

Ключові слова: фінансове забезпечення, сільські територіальні громади, адміністративно-територіальна реформа, місцеве самоврядування, адміністративно-територіальний устрій.

Необхідною умовою формування ефективного алгоритму розвитку системи місцевого самоврядування в Україні є проведення адміністративно-територіальної реформи. На сьогодні цілком зрозумілою є неефективність та недієвість існуючої системи адміністративно-територіального устрою. В першу чергу, вона характеризується неврахуванням основних економічних вимог формування адміністративно-територіальних одиниць, наслідком чого за час незалежності Української держави є уповільнення, а іноді і неможливість розвитку, деградація населених пунктів, а відтак і територіальних громад, які свій розвиток ідентифікують.

Реформування адміністративно-територіального устрою держави передбачає укріплення основ місцевого самоврядування, правильну організацію влади на місцевому рівні та надання їй відповідних економічних та фінансових можливостей для розвитку території. А, звертаючи увагу на актуальність нового осмислення поняття «територіальна громада», варто звернути увагу на те, що наданий завдяки адміністративно-територіальній реформі певний рівень фінансової незалежності соціально-просторових утворень забезпечить розвиток територіальної громади та її участь в питаннях розвитку території.

Метою даної статті є обґрунтування теоретико-методологічних засад та розроблення практичних рекомендацій щодо удосконалення фінансового забезпечення розвитку сільських територіальних громад в контексті адміністративно-територіальної реформи.

На сьогодні в Україні налічується 456 міських, 80 районних у містах, 784 селищних та 10279 сільських рад, які суттєво різняться між собою за

© *І. З. Сторонянська, А. О. Пелехатий*, 2013.

екістичними (кількістю приналежних населених пунктів), демографічними (чисельністю населення) та територіальними (площею території) розмірами [1]. Варто наголосити, що при зменшенні чисельності сільського населення з 1991 року донині на 2,5 млн. осіб та зменшенні кількості сільських населених пунктів на 348 одиниць збільшилась кількість сільських рад на 1068 одиниць. «Із 12 тисяч існуючих територіальних громад більш ніж половина – з чисельністю жителів менше 3 тис. осіб. З них 4809 територіальних громад мають менше однієї тисячі жителів. 1129 територіальних громад – з чисельністю жителів менше 500 осіб. У більшості з них не утворено виконавчих органів місцевих рад, як це передбачено чинним законодавством. У таких територіальних громадах немає бюджетних установ, комунальних підприємств тощо. Місцева рада такої територіальної громади фактично не може реалізовувати надані їй законом повноваження.

Дотаційність 5419 місцевих бюджетів становить понад 70%, 483 територіальні громади на 90% утримуються за рахунок коштів державного бюджету» [Концепція реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні]. Необхідність постійної фінансової підтримки малочисельних територіальних громад з використанням системи дотацій вирівнювання, яка реалізується через районні бюджети, стримує розвиток малих міст та великих селищ – потенційних точок економічного зростання.

Як бачимо, основою адміністративно-територіальної реформи є питання укрупнення адміністративно-територіальних одиниць. При цьому, важливим є визначення базової низової ланки адміністративно-територіального устрою. Надання такого означення усім поселенням не забезпечить виконання основної умови проведення адміністративно-територіальної реформи, оскільки в Україні є приблизно 27 тисяч населених пунктів, і надання статусу адміністративно-територіальної одиниці їм призведе до ще більшої подрібненості адміністративно-територіальних одиниць. Тому правильним є визначення як низової ланки адміністративно-територіального устрою в Україні територіальну громаду. Важливо зауважити, що це також забезпечувало б вирішення понять системи розселення та системи адміністративно-територіального устрою.

Адміністративно-територіальну реформу в Україні варто розділити на декілька етапів. В першу чергу необхідно виділити питання реформування базового рівня адміністративно-територіального устрою, а на його основі провести поступові зміни АТУ на рівні районів. Чинний на сьогодні і закріплений в Конституції України поділ держави на 24 області є

досить ефективним, а також відповідає критеріям регіонів рівня 2 за номенклатурою територіальних одиниць для статистики (NUTS), які є основою для проведення політики регіонального розвитку в ЄС, тому його зміна не передбачається. А зміна адміністративних районів України (рівень NUTS 3) є доцільною і з боку проведення європейської політики міжрегіонального розвитку. В даному випадку важливим є проведення укрупнення даних адміністративних одиниць до рівня, який відповідає вимогам стандартів ЄС, тобто до чисельності населення в регіоні у 150 тисяч мешканців.

Щодо проведення реформування адміністративно-територіального устрою на базовому рівні, як уже зазначалося, першочерговим є також укрупнення адміністративно-територіальних одиниць рівня. Мінімальна чисельність територіальної громади повинна коливатися в межах 3 тисяч мешканців (за винятком малонаселених регіонів з невисокою щільністю населення. Таке укрупнення передбачає об'єднання кількох поселень. При цьому, для забезпечення вирішення проблеми периферійності, важливим є представництво в органі місцевого самоврядування усіх поселень, що входитимуть до об'єднаної громади шляхом зміни чинного законодавства в питанні обрання депутатів до органів місцевого самоврядування, а саме: обирати і від поселень, і пропорційно кількості населення.

Отож, буде сформована наступна модель адміністративно-територіальних одиниць базового низового рівня адміністративно-територіального устрою країни. Нижчому рівню самоврядування будуть відповідати адміністративні одиниці територіальні громади в залежності від центрального поселення такої територіальної громади. У випадку входження в таку громаду лише населення сільських поселень, це буде сільська територіальна громада, у разі входження селищних або селищних і сільських поселень – селищна територіальна громада, при входженні міських або міських, селищних та сільських поселень – міська територіальна громада.

Наступним етапом у реформуванні адміністративно-територіального устрою є зміна пріоритетів у відносинах між владою та громадянами. Передусім така зміна повинна базуватися на наданні населенню якісних і доступних послуг якнайбільше наближених до споживача. Тому повноваження органів місцевого самоврядування повинне базуватися та здійснюватися відповідно до групування бюджетних видатків, визначеного статтею 86 Бюджетного кодексу України:

– *перша група* – на функціонування бюджетних установ та реалізацію заходів, які забезпечують необхідне першочергове надання гаран-

тованих послуг і які розташовані найближче до споживача (повноваження сільських, селищних, міських територіальних громад);

- *друга група* – на функціонування бюджетних установ та реалізацію заходів, що забезпечують надання основних гарантованих послуг для всіх громадян України (повноваження органів влади районів та міських територіальних громад із значною чисельністю населення);
- *третьа група* – на функціонування бюджетних установ та реалізацію заходів, які забезпечують гарантовані послуги для окремих категорій громадян, або реалізацію програм, потреба в яких існує у всіх регіонах України (повноваження областей).

Зміна пріоритетів, як уже зазначалося вище, повинне базуватися на зміні вектора взаємодії між владою та населенням, але також і на визначенні конкретних рамок взаємодії органів місцевого самоврядування такої адміністративно-територіальної одиниці та органів вищих ланок управління. Проведена на основі якнайефективнішого надання послуг громаді, нами запропоновано надати сільським, селищним та міським територіальним громадам таку низку функцій на забезпечення вирішення питання розвитку адміністративної одиниці [2]:

- будівництво та утримання місцевих доріг, вулиць і площ;
- освіта та культура: дошкільна освіта, школи I–III ступенів, позашкільна освіта, бібліотеки, будинки культури, турбота про пам'ятники;
- охорона навколишнього середовища та управління місцевими водними ресурсами;
- будівництво і технічне обслуговування систем водопостачання, каналізації та водоочищення;
- благоустрій, підтримання чистоти, прибирання, вивезення, складування та утилізація відходів;
- функціонування ринків та організація торгівлі;
- будівництво муніципального житла;
- організація роботи місцевого транспорту;
- організація місць поховання та догляд за ними;
- охорона здоров'я на базовому рівні (амбулаторія, ФАП) і соціальна допомога (центри соціального забезпечення);
- спорт і туризм (спортивні споруди, клуби, центри дозвілля);
- громадський порядок і безпека громадян, протипожежний та протипаводковий захист (спільно з відповідними державними органами);
- утримання установ, підпорядкованих територіальній громаді;

- організація електро- та теплопостачання, постачання твердого палива та газу.

Забезпечення виконання вищенаведених функцій в контексті проведення адміністративно-територіальної реформи має ґрунтуватися на основі:

- реалізації принципу повсюдності місцевого самоврядування та визначення як базової одиниці АТУ села;
- можливості створення представницькими органами місцевого самоврядування власних виконавчих органів;
- на основі конкретно визначених критеріїв надання окремим містам спеціального статусу;
- забезпечення децентралізації управління, обґрунтування та вирішення питання доцільності існування районних державних адміністрацій;
- можливість делегування повноважень органів виконавчої влади органам місцевого самоврядування на підставі адміністративних договорів, можливість делегування повноважень на нижчі рівні місцевого самоврядування;
- внесення змін адміністративно-територіального устрою в Конституцію України.

Забезпечення реалізації основних принципів адміністративно-територіальної реформи з урахуванням вище обґрунтованих тверджень своїм наслідком буде мати схему реалізації управління, показано на рис. 1.

Місцеві бюджети слід формувати на основі принципу субсидіарності системи місцевого самоврядування. Вони не повинні входити до складу бюджетів адміністративно-територіальних одиниць вищого рівня та державного бюджету, чим гарантується фінансова самостійність одиниць адміністративно-територіального устрою. Слід зазначити, що ефективне функціонування такої системи адміністративно-територіального устрою можливе лише за умови належної та достатньої економічної основи (майна, майнових прав, природних ресурсів та ресурсів місцевих бюджетів). Звичайно, фінансовою основою розвитку сільського населеного пункту повинні бути власні надходження бюджету, зокрема податкові.

Існуюча на сьогодні система власних податкових надходжень сільських бюджетів не забезпечує їх наповненості та можливості забезпечити видаткову частину цих кошторисів. Як результат, більшість сільських бюджетів сьогодні є дотаційними. Тому необхідними кроками до вирішення питання фінансового забезпечення розвитку села є одночасна реалізація адміністративно-територіальної реформи в напрямку укрупнення АТО і реформування податкової системи в сфері наповнення податковими надходженнями сільських бюджетів.

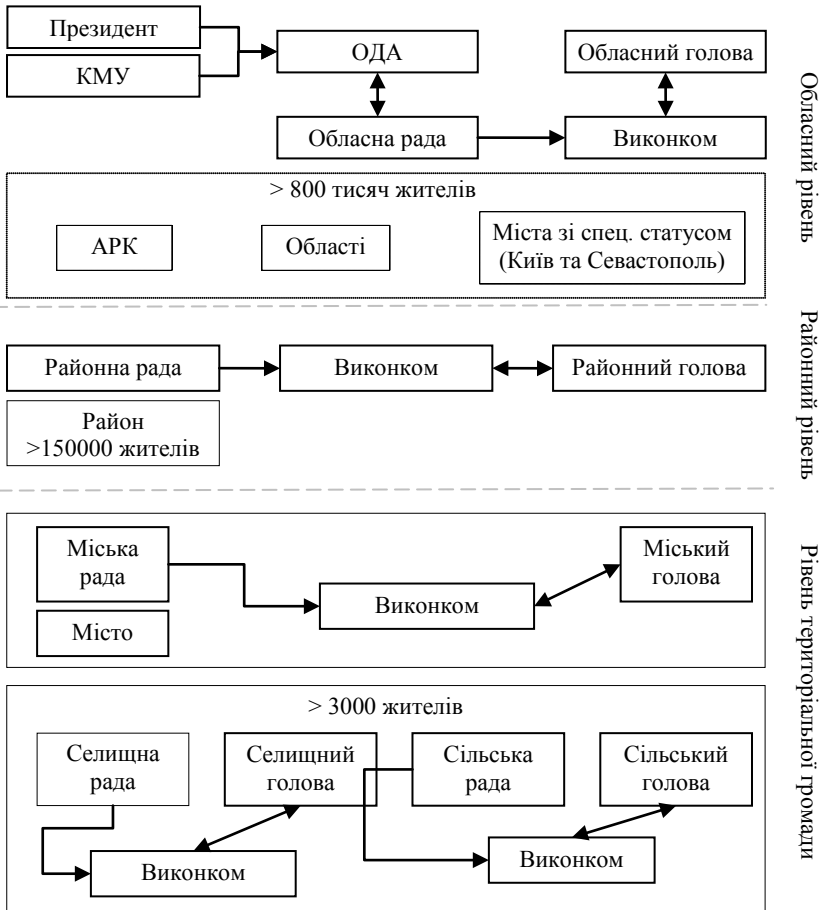


Рис. 1. Схема реалізації управлінської діяльності на основі проведення адміністративно-територіальної реформи

Здійснені розрахунки дозволили обґрунтувати доцільність та ефективність такого кроку. На прикладі можливого укрупнення кількох населених пунктів в рамках адміністративно-територіальної реформи.

Для прикладу обрано Пустомитівський район Львівської області, зокрема запропоновано укрупнення в одну адміністративну одиницю таких населених пунктів: сіл Підберізці (населення – 1153 особи), Чижиків

Таблиця 1

Видатки на забезпечення функціонування органів місцевого самоврядування та об'єктів соціальної інфраструктури в деяких населених пунктах Пустомитівського району Львівської області (грн.)

Населений пункт	Сільська рада	Амбулаторія	ФАП	Школа (середня)	Школа (мала)	Всього
Чижиків	271876	631200	-	1200000	-	2103076
Глуховичі	-	-	-	-	-	-
Гаї	-	-	84000	-	421000	505000
Миколаїв	359014	-	-	-	421000	780014
Городиславичі	-	-	-	-	421000	421000
Підсоснівка	-	631200	-	-	-	631200
Підберізіці	354968	-	84000	1200000	-	1638968
Всього	985858	1262400	168000	2400000	1263000	6079258

(1127 осіб), Глуховичі (103 особи), Гаї (425 осіб), Миколаїв (334 особи), Підсоснівка (178 осіб) та Городиславичі (438 осіб). На даний час село Підберізіці має власний орган місцевого самоврядування – Підберізіцівську сільську раду, до Чижиківської сільської ради відносять села Чижиків та Глуховичі, а до Миколаївської – Миколаїв, Гаї, Городиславичі та Підсоснівка. Зважаючи та враховуючи функціонування в даних населених пунктах певних об'єктів соціальної інфраструктури, подамо в табл. 1 суми видатків на їх функціонування в 2012 р.

Видатки на забезпечення функціонування та розвитку даних населених пунктів після проведення адміністративно-територіальної реформи та укрупнення сіл в одну адміністративну одиницю з населенням в 3 758 жителів показані в табл. 2.

В першу чергу слід звернути увагу на питання фінансового забезпечення функціонування сільської ради. До проведення реформи на даній території функціонує три сільських ради, а сукупні видатки на їх утримання складають 985 858 грн. У випадку реформи орган місцевого самоврядування можна розмістити в одному з найбільших населених пунктів з урахуванням вигоди його територіального розташування для населення вищезазначених сіл – селі Чижиків. Видатки на функціонування даного органу місцевого самоврядування становитимуть 703 876 грн.

В сукупності, на Миколаївську, Підберізіцівську та Чижиківську ради виділено 13 ставок для функціонування даних об'єктів. У випадку укрупнення сіл в одну адміністративно-територіальну одиницю виділяємо 9 ставок, а саме: голова сільської ради – 1; помічники голови – 2; головний

Таблиця 2

Видатки на забезпечення функціонування органів місцевого самоврядування та об'єктів соціальної інфраструктури в деяких населених пунктах Пустомитівського району Львівської області після проведення адміністративно-територіальної реформи (грн.)

Населений пункт	Сільська рада	Амбулаторія	ФАП	Школа (середня)	Школа (мала)	Всього
Чижиків	703876	631200	-	1200000	-	2535076
Глуховичі	-	-	-	-	-	-
Гаї	-	-	84000	-	-	84000
Миколаїв	-	-	-	-	-	-
Городиславичі	-	-	-	-	-	-
Підсоснівка	-	-	84000	-	-	84000
Підберізці	-	-	84000	1200000	-	1284000
Всього	703876	631200	252000	2400000	-	4071076

бухгалтер – 1; бухгалтер – 1; секретар – 1; паспортист – 1; землевпорядник – 1; двірник – 1.

Як бачимо, це майже вдвічі більше, ніж у будь-якої ради даних сіл до реформи, проте і на 281 982 грн. менше, ніж у сукупності витрачається сьогодні на утримання сільських рад аналізованого регіону.

Видатки на утримання амбулаторії в середньому у Пустомитівському районі становлять 631 200 грн. До реформи дані об'єкти функціонують в селах Чижиків та Підсоснівка. Після проведення реформи пропонується залишити одну амбулаторію в селі Чижиків. Натомість в селі Підсоснівка створити фельдшерсько-акушерський пункт, оскільки видатки на його утримання значно менші і становлять в середньому по району 84 000 грн. до і після реформи вважаємо доцільним залишити і ФАПи у селах Підберізці та Гаї.

Щодо шкіл, то вважаємо за доцільне залишити середні школи у селах Підберізці та Чижиків, на які витрати становлять приблизно 2 400 000 грн., при цьому, варто їх зробити опорними в межах навчального округу. Натомість школи в селах Гаї, Миколаїв та Городиславичі є малокомплексними, в них навчається 16, 19 та 26 учнів відповідно, тому більший економічний і соціальний ефект можна отримати за умови доведення учнів цих шкіл до шкіл у села Підберізці і Чижиків. Для цього необхідно придбати два шкільні автобуси для довозення учнів до навчальних закладів. Ціна автобуса становить приблизно 430 000 грн., тобто на їх придбання потрібно 860 000 грн. А середня сума, яка витрачається на забезпечення функціонування шкіл з невеликою кількістю

учнів (таких як школи в селах Гаї, Миколаїв та Городиславичі) становить 421 000 грн., а в сукупності 1 263 000 грн. в рік.

Окрім того, пропонується створення комунального підприємства на території даної адміністративно-територіальної одиниці. Основним у функціонуванні такого підприємства має стати вивезення сміття з території населених пунктів, приналежних до АТО. На це завдання необхідно 12600 грн. в місяць. Важливою умовою розвитку АТО є розв'язання питання створення дитячих садочків у селах Миколаїв та Підберізіці.

Розрахунки показують, що після реформи видатки на утримання вищезазначених об'єктів соціальної інфраструктури та органів місцевого самоврядування зменшаться на 2 008 182 грн. і становитимуть приблизно 4 071 076 грн.

Отже, на прикладі розглянутої адміністративно-територіальної одиниці доведено можливість зменшення видатків на утримання інфраструктурних об'єктів в цілому на сільських територіях в Україні на досить значну суму. А це, в свою чергу, дозволить зменшити навантаження на державний бюджет.

Тривала неможливість забезпечити місцеві бюджети за рахунок власних джерел надходжень призводить до зменшення частки власних доходів місцевих бюджетів у зведеному і, відповідно, до необхідності фінансового вирівнювання. Принцип покриття нестачі фінансових ресурсів у регіонах трансфертами із державного бюджету, що широко застосовується у регіонах, є дестимулюючим для активізації задіяння внутрішнього потенціалу розвитку регіону. Формула розподілу обсягу міжбюджетних трансфертів не враховує усіх специфічних умов господарювання кожної місцевості, а несвоєчасне затвердження умов надання субвенцій призводить до затримок у їх перерахуванні, і, відповідно, до нестачі коштів.

Окрім того, важливим аспектом фінансової самодостатності сільських територіальних громад є зміна та удосконалення податкової бази сільських бюджетів. Так, пропонується використання схеми наповнення податковими надходженнями сільських бюджетів дещо відмінної від визначеної та окресленої сьогодні (табл. 3).

В роботі запропоновано збільшення частки податку на доходи фізичних осіб, яка зараховується до бюджетів сіл, селищ та міст районного значення з визначених на сьогодні 25% до 75%, що значно збільшить доходи місцевих бюджетів. Збільшення надходжень до місцевих бюджетів із податку на доходи фізичних осіб також відбудеться за рахунок свідомості підприємців, які на сьогодні використовують усі можливі шляхи зменшення офіційної заробітної плати та її виплату в «конвертах», що пов'язано із детінізацією

Таблиця 3

Надходження податків і зборів до сільських бюджетів до та після реформування адміністративно-територіального устрою в країні

Податки та збори, що надходять до місцевих бюджетів згідно податкового та бюджетного кодексів*	Податки та збори, що справлятимуться до місцевих бюджетів після реформи (запропоновано автором)
-	Податок на прибуток підприємств (25%)
ПДФО (25%)	ПДФО (75%)
Єдиний податок	Єдиний податок
Плата за землю	Плата за землю
-	Фіксований с / г податок
-	Екологічний податок
-	Плата за користування надрами місцевого значення
Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки	Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки
-	Збір за спеціальне використання води
-	Збір за спеціальне використання лісових ресурсів
Збір за першу реєстрацію т / з (50%)	Збір за першу реєстрацію т / з
Місцеві збори	Місцеві збори

* Складено на основі: [3; 4].

економіки, легалізацією заробітної плати. Своя земля завжди рідна, тож, якщо надходження від сплати податку залишатимуться у бюджеті відповідної адміністративно-територіальної одиниці, сам підприємець буде готовий його сплачувати.

Окрім того, ефективним буде залишати 25% податку на прибуток підприємств в бюджеті того населеного пункту, на території якого розташоване підприємство. Це, по-перше, забезпечить більші надходження до місцевого бюджету, а, по-друге, стимулюватиме зацікавленість органів місцевого самоврядування та територіальної громади в залученні та розвитку підприємництва на території свого населеного пункту.

Надходження від плати за землю пропонується залишити незмінними, як і до реформи після неї вони в повному об'ємі будуть надходити до бюджетів місцевих органів влади.

Доходи від обкладання фіксованим сільськогосподарським податком та збору за першу реєстрацію транспортного засобу також вважаємо, що необхідно в повному обсязі віднести до бюджетів сіл, селищ та міст.

Важливим кроком, визначеним передусім психологічною потребою населення в захисті свого населеного пункту, є також необхідність

зарахування екологічного податку, а також зборів за спеціальне використання води та за спеціальне використання лісових ресурсів та плати за користування надрами місцевого значення до бюджету відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Це важливо для будь-якого населеного пункту, оскільки питання екологічної безпеки є актуальним сьогодні на усій території нашої держави. Першочергово це важливо для Карпатського регіону, де ведеться інтенсивна вирубка лісів. Надходження від сплати даних податків необхідно віднести до бюджетів розвитку місцевих бюджетів, що дасть змогу зменшити соціальний тиск населення на органи місцевого самоврядування за завдання невідворотних руйнацій природи. А отримані кошти необхідно використовувати на покращення соціальної інфраструктури населених пунктів: будівництво та ремонт доріг, будівництво садків, фельдшерсько-акушерських пунктів, шкіл, закладів відпочинку та дозвілля, що в свою чергу збільшить кількість робочих місць на селі і зніме соціальну напругу населення.

Щодо податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки, запропоновано зміну податкових ставок. Так, за 1 кв. м. нерухомого майна відмінного від земельної ділянки (у відсотках від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного року):

селах та селищах – 0,5 %;

в містах – 1 %;

Вважаємо за доцільне відмінити існуючі на сьогодні пільги у справлянні даного податку.

На 1 січня 2014 року мінімальна заробітна плата дорівнює 1218 грн., тому, якщо пропозиції будуть впроваджені в життя, то середня сільська сім'я (2,71 особи), маючи у власності 75,2 м² житла, буде змушена сплатити до місцевого бюджету 457,97 грн. за рік (1218 0,005 x 75,2), тобто 38,16 грн. за місяць. Необхідно також зважити на те, що ці незначні гроші має сплачувати не одна особа, а домогосподарство, в якій може бути дві чи три працездатні особи. Звичайно навіть таку незначну суму податку сплачувати добровільно забажають не всі селяни. Тому місцева влада має роз'яснити сільському населенню, що ці кошти залишаться саме у сільському бюджеті, а, отже, будуть використані на першочергові потреби розвитку села: ремонт доріг, освітлення та прибирання вулиць, утримання дитячих садків, фельдшерсько-акушерських пунктів та інших об'єктів сільської соціальної інфраструктури.

Якщо розрахувати можливі надходження податків та зборів до бюджету описаної нами адміністративно-територіальної одиниці (Чижиків,

Підберізіці, Гаї, Глуховичі, Миколаїв, Підсоснівка та Городиславичі), отримуємо надходження, подані в таблиці 4.

Як бачимо, кошти, необхідні для розвитку адміністративно-територіальної одиниці при проведенні адміністративно-територіальної реформи та зміні порядку справляння деяких податків забезпечуються власними доходами місцевого бюджету.

Отже, проблеми, визначені в даній роботі доводять важливість, необхідність та невідворотність проведення реформування місцевих бюджетів, а саме:

- необхідність закріплення саме за місцевими бюджетами бюджетоутворюючих податків і зборів;
- сприяння та забезпечення прогресу та ефективності функціонування комунальних підприємств, розміщених та створених на місцевому рівні, що дозволить збільшити надходження до бюджетів відповідних АТО;
- розвиток кредитного ринку і можливостей використання його інструментів для розвитку програм та проектів прогресу територіальної громади;
- розвиток власного податкового потенціалу території;
- підвищення інвестиційного потенціалу відповідної території та, в свою чергу, зростання інвестицій для розвитку території;
- запровадження механізму оцінювання та моніторингу якості управління фінансами органів влади АТО.

Отже, цілком зрозумілою є важливість адміністративно-територіальної реформи в питанні укрупнення АТО та удосконалення механізму формування податкової бази місцевих бюджетів, оскільки це крок до

Таблиця 4

Надходження до бюджету адміністративно-територіальної одиниці, яка включає визначені населені пункти Пустомитівського району Львівської області після проведення адміністративно-територіальної реформи (грн.)

Необхідні надходження на сільську раду	ПДФО 75%	Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки	Плата за землю	Місцеві збори	Інші податкові платежі	Неподаткові платежі	Податок на прибуток підприємств 25%	Разом
3987076	1659819	633016	553826	24341	23926	183309	1136722	4214959

забезпечення самодостатності місцевих територіальних громад та до ефективного прогресивного розвитку сільських соціально-просторових утворень.

Список використаних джерел

1. Кравців В. С. Адміністративно-територіальний устрій та місцеве самоврядування в Україні: питання реформування / В. С. Кравців, П. В. Жук // Бюлетень Західного наукового центру. 2011 / Національна академія наук України та міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. Західний науковий центр. – Львів : ПАІС, 2011. – С. 130-144.
2. Кравців В. С. Концепція адміністративно-територіальний реформи в Україні / В. С. Кравців, П. В. Жук // Економіст. – 2011. – №5. – С. 5-8.
3. Податковий кодекс України: чинне законодавство станом на 10 грудня 2010 р.: (Відповідає офіційному текстові). – К. : Алетта; Центр учбової літератури, – 2011. – 488 с.
4. Бюджетний кодекс України. Прийнятий ВРУ 8 липня 2010 року. – К. : Істина, 2010. – 126 с.

Сторонянская И.З., Пелехатый А.О. Рост финансовой состоятельности сельских территориальных общин в контексте АТР: проблемы и способы решения.

Поднимается вопрос административно-территориальной реформы и изменения функций органов местного самоуправления. Освещены пути финансового обеспечения сельских территориальных общин для выполнения возложенных на них функций в контексте АТР.

Ключевые слова: финансовое обеспечение, сельские территориальные общины, административно-территориальная реформа, местное самоуправление, административно-территориальное устройство.

Storonyanska I.Z., Pelekhaty A.O. The growth of the financial soundness of rural communities in the context of the ATR: problems and ways of solution.

The article surveys the question of administrative territorial reform and changes in the functions of local government. Ways of financial providing of rural communities to carry out their functions in the context of the administrative territorial reform are highlighted.

Key words: financial providing, rural communities, the administrative territorial reform, local government, administrative divisions.